การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี

People Participation in Management of Subdistrict Administrative Organizations in Phetchaburi Province

พัชรินทร์ โสภา (Patcharin Sopa)[*]
สิทธิเดช สิริสุขะ (Sittidej Sirisukha)[**]

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี และ 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตการปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี ที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป จำนวน 400 คน เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการศึกษาพบว่า

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ตามลำดับ

2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี ที่มีเพศและอาชีพแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีอายุและรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วมของประชาชน การบริหารจัดการ

[*] นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยนานาชาติแสดมฟอร์ด (Student of Master of Business Administration, Stamford International University)

[**] อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชาการจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยนานาชาติแสดมฟอร์ด (Advisor of Master of Business Administration, Stamford International University)

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 – 3431

Abstract

The propose of this research; 1) to study about of people participation in management of a subdistrict administration organization in Phetchaburi Province. 2) to compare of people participation in management of a subdistrict administration organization in Phetchaburi Province by personal factor. The representation sample is people who live in a subdistrict administration organization of Phetchaburi Province who higher than 18 years old 400 persons. The instrument is questionnaire, statistics in research, frequency, percentage, analysis of variance (ANOVA).

The research results were as follows:

1. The people participation in a subdistrict administration organization was moderate. To consider in each part, the part that snowed high percentage was the participation for decision making, followed by the participation of beneficiaries, the participation in the operation, and the participation in the evaluation respectively.

2. The people participation in management of a subdistrict administration organization in Phetchaburi were not different in the Participation in management is no different. However, difference age and income led to different late of the participation as statistical significancy in level 0.01

Keys words: People Participation, Management

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มุ่งเน้นสาระสำคัญใน 4 แนวทางหลัก ได้แก่ 1) การคุ้มครอง ส่งเสริม และการขยายสิทธิและเสรีภาพของประชาชนอย่างเต็มที่ 2) ลดการผูกขาดอำนาจรัฐ เพิ่มอำนาจประชาชน และส่งเสริมการกระจายอำนาจ 3)การทำให้การเมืองมีความโปร่งใส และมีคุณธรรม รัฐธรรมนูญ ฯ ยังได้เปิดโอกาสให้ประชาชนมีสิทธิมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องจัดให้มีวิธีการเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วม โดยมาตรา 287 วรรค 1 บัญญัติว่าประชาชนในท้องถิ่นมีสิทธิมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดให้มีวิธีการที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมดังกล่าวได้ด้วย ซึ่งการบัญญัติลักษณะนี้เป็นการบังคับให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม ซึ่งก็คือ การมีส่วนร่วมตั้งแต่การกำหนดปัญหา การกำหนดการเลือก การประเมินทางเลือก การบริหารจัดการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การร่วมติดตามประเมินผล และร่วมรับผลประโยชน์ ประการสำคัญการบัญญัติในลักษณะนี้จะเป็นการกระตุ้นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ริเริ่มในการสร้างกลไก ช่องทางต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วม การเปิดพื้นที่ให้แก่ประชาชน ชุมชน และภาคประชาสังคมในการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท้องถิ่นร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งในท้องถิ่นสามารถเข้าชื่อกันเพื่อการใช้สิทธิ

ลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือคณะผู้บริหารท้องถิ่นออกจากตำแหน่งได้ การเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นก็เช่นเดียวกัน ประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งก็สามารถเข้าชื่อกันเพื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นได้เช่นกัน ทั้งนี้ลักษณะในการบัญญัติก็เช่นเดียวกันการบัญญัติในมาตรา 285 คือ การไม่ได้กำหนดจำนวน หรือสัดส่วนของประชาชนไว้ในรัฐธรรมนูญฯ แต่ให้เป็นไปตามที่จะมีการบัญญัติไว้ในกฎหมายต่อไป (วุฒิสาร ตันไชย, 2555 : 11)

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่บริหารราชการโดยคนในพื้นที่ (บูฆอรี ยีหมะ, 2550 : 74-75) กล่าวว่า ในปี พุทธศักราช 2498 จอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี ได้มีการปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานในระดับตำบลเสียใหม่ ให้มีประสิทธิภาพและมีความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้นด้วย การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารกิจการท้องถิ่น ดังนั้นรัฐบาลจึงได้ประกาศใช้ “พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนตำบล พ.ศ. 2499” จัดตั้ง “องค์การบริหารส่วนตำบล” มีฐานะเป็นนิติบุคคล และมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี โดยใช้กระบวนการประชาคมหมู่บ้านประชาคมตำบล แกนนำชุมชน เครือข่ายภาคประชาชน และองค์กรพัฒนาต่าง ๆ ในการผลักดันให้เกิดการรวมตัวกันเพื่อพัฒนาท้องถิ่น จากการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาท้องถิ่น การพัฒนาชนบทในด้านต่าง ๆ ที่ผ่านมายังไม่สัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควร สาเหตุสำคัญประการหนึ่ง ก็คือ ความล้มเหลวในการดำเนินการพัฒนาต่างๆ ของรัฐบาลมาจากการยึดกลยุทธ์การพัฒนาและยึดแนวคิดทฤษฎีที่มาจากภายนอก บ่อยครั้งที่หน่วยงานภาครัฐบาลเองก็มุ่งแสวงหารูปแบบการพัฒนาชนบทที่เหมาะสมจากต่างประเทศโดยหวังเป็นสูตรสำเร็จของทั่วประเทศ แต่การแสวงหาแนวทางและกลยุทธ์การพัฒนาจากภายนอก โดยหวังนำมาประยุกต์ใช้ต่อชนบทนั้นไม่ได้ผล ซึ่งไม่สามารถแทนแนวการศึกษาสภาวะเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมของเราเองได้ (โกวิทย์ พวงงาม, 2549 : 35) นอกจากนั้น เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลส่วนใหญ่ คิดว่าการมีส่วนร่วมเป็นเครื่องมือหรือเทคนิคใหม่ให้ชาวบ้านยอมรับกิจกรรมที่เจ้าหน้าที่กำหนดไว้แล้ว ผลที่ตามมาคือโครงการและรายละเอียดการทำงานต่างๆ ถูกยัดเยียดแก่ชาวบ้าน และชาวบ้านถูกดึงให้ร่วมมือแทนที่จะมีส่วนร่วม ปัจจุบันทุกภาคส่วนต่างให้ความสำคัญแก่องค์การบริหารส่วนตำบล เพราะเป็นองค์กรที่มีบทบาทในท้องถิ่นมากในขณะนี้ ซึ่งเป็นองค์การน้องใหม่ของภาคราชการที่เป็นลูกผสมระหว่างภาคราชการ และตัวแทนภาคประชาชน เพื่อเข้ามาทำหน้าที่ในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ประชาชนได้มีโอกาสเข้ามามีบทบาทได้บ้างเพราะอยู่ใกล้ชิดประชาชนมากกว่าและแนวโน้มของการมีส่วนร่วมองค์การบริหารส่วนตำบล มีแนวโน้มที่จะเลือกจัดบริการผ่านเครือข่ายองค์กรชุมชนและร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกสูงมากกว่าเทศบาล

องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี เป็นหน่วยงานหลักในการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีภารกิจในการจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบมาอย่างต่อเนื่องยาวนาน ที่สำคัญต้องได้รับการยอมรับและความเข้าใจจากประชาชนว่าการปกครองและบริหารท้องถิ่นเป็นสิ่งจำเป็นและมีประโยชน์ต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนเอง และต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง และมีการกระจายอำนาจหน้าที่การงานที่เป็นภารกิจพื้นฐานจากรัฐบาลกลางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้กระทำการแทน เช่น การรักษาความสะอาด การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม การจัดการศึกษาชั้นประถม ดังนั้น การบริหารท้องถิ่นให้เกิดประสิทธิผลจึงต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 – 3431

นอกจากนี้องค์การบริหารส่วนตำบล ยังมีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการกระจายอำนาจไปปฏิบัติ เพราะถ้าองค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถปฏิบัติงานตามภารกิจ และหน้าที่ที่ได้รับการถ่ายโอนไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ การกระจายอำนาจตามพระราชบัญญัติ กำหนดแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ย่อมไม่เกิดผลในทางปฏิบัติ

องค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดเพชรบุรี เป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีหน้าที่ต้องปฏิบัติ โดยการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ด้านการกำหนดนโยบาย ด้านการบริหารงาน ด้านการติดตามประเมินผล ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี เพื่อทราบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนและปัญหาการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยลักษณะส่วนของบุคคลที่มีเพศต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลใน จังหวัดเพชรบุรี ที่แตกต่างกัน
2. ปัจจัยลักษณะส่วนของบุคคลที่มีอายุต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลใน จังหวัดเพชรบุรี ที่แตกต่างกัน
3. ปัจจัยลักษณะส่วนของบุคคลที่มีระดับการศึกษามีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลใน จังหวัดเพชรบุรี ที่แตกต่างกัน
4. ปัจจัยลักษณะส่วนของบุคคลที่มีอาชีพต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลใน จังหวัดเพชรบุรี ที่แตกต่างกัน
5. ปัจจัยลักษณะส่วนของบุคคลที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลใน จังหวัดเพชรบุรี ที่แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการ

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตการปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี ที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป จำนวน 357,127 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตการปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี ที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป ซึ่งผู้วิจัยใช้การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน (Yamane Taro, 1973 : 108) และใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 สอบถามปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check list) ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี ใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ 3) ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ และ 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล เป็นแบบสอบถามให้เลือกตอบแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) และตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี

การสร้างเครื่องมือในการศึกษา

ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี แนวคิด หลักการ จากหนังสือ ตำรา เอกสารวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถาม แล้วรวบรวมแนวความคิด หลักการ นโยบายและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ 3) ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ และ 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบแก้ไขทางด้านเนื้อหา ภาษาและสำนวนที่ใช้ในแบบสอบถาม แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 3 คน นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Congruence) แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 0.5 ขึ้นไป ได้ค่าเท่ากับ 0.67-1.00 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับประชาชนในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ตามวิธีการของครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91 นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีวิเคราะห์สถิติ ได้แก่

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการนับความถี่ และหาค่าร้อยละ สถิติที่ใช้ คือ ร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดเพชรบุรี โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม โดยใช้ t- test for Independent Samples กลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way Analysis of Variance)

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 – 3431

สรุปผลการศึกษา

จากผลการศึกษาผู้วิจัยนำผลการวิจัยมาสรุปได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ	ค่าสถิติ		แปลผล	ลำดับที่
	$\overline{X}$	S.D.		
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.52	0.64	มาก	1
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ	3.43	0.73	ปานกลาง	3
3. ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์	3.49	0.60	ปานกลาง	2
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.34	0.79	ปานกลาง	4
รวม	**3.45**	**0.63**	**ปานกลาง**	

1.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด ได้แก่ อบต. ได้เชิญชวนท่านเข้าร่วมประชุมเพื่อเสนอปัญหา/ความต้องการ/ความคิดเห็นในการกำหนดแนวทางการพัฒนาเพื่อแก้ไข และลดปัญหาของชุมชน รองลงมาคือ ท่านเคยได้เข้าร่วมจัดทำประชาคมกับ อบต. เกี่ยวกับโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ท่านเคยร่วมเสนอแนวความคิด หรือแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม และร่วมวางแผนพัฒนากับ อบต. ท่านเคยได้ร่วมในการทำประชาพิจารณ์ร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่ และการมีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการดำเนินงานของ อบต. มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับต่ำสุด ตามลำดับ

1.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของ อบต. รองลงมาคือ ท่านได้เข้าร่วมปฏิบัติตามนโยบาย แผนงาน โครงการหรือกิจกรรมที่ อบต. จัดทำขึ้น การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม/โครงการของ อบต. การมีส่วนร่วมในการให้ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรม/โครงการของ อบต. และท่านได้เข้ามาร่วมหรือปรับปรุงหรือเป็นกรรมการร่วมในการ บริหารงานโครงการต่าง ๆ ของ อบต. มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับต่ำสุด ตามลำดับ

1.3 ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด ได้แก่ ท่านได้รับผลประโยชน์จากโครงการพัฒนาหมู่บ้านในด้านระบบสาธารณูปโภค เช่น ระบบระบายน้ำ ระบบประปาหมู่บ้าน การทำถนน เป็นต้น รองลงมาคือ ท่านได้รับผลประโยชน์จากโครงการพัฒนาหมู่บ้านในด้านการศึกษา ศาสนา กีฬาและเยาวชน ความยากจน เช่น สนับสนุนด้านผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส

และผู้ติดเชื้อ เป็นต้น การได้เข้าร่วมในการรับการฝึกอบรมและเพิ่มพูนความรู้ และอบต. ได้ให้การอุดหนุน/จ่ายค่าตอบแทน/มอบของรางวัลให้แก่ท่านที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม/โครงการกับ อบต. มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับต่ำสุด ตามลำดับ

1.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานของ อบต. รองลงมาคือ ท่านได้ร่วมรับรู้/รับทราบการรายงานผลการดำเนินงาน/โครงการในการพัฒนา อบต. การมีส่วนร่วมในการติดตามผลการดำเนินงานของ อบต.อย่างสม่ำเสมอ การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผล การดำเนินงานของ อบต. และท่านมีส่วนร่วมในการควบคุมการใช้ทรัพย์สินของ อบต. มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับต่ำสุดตามลำดับ

2. การทดสอบสมมติฐาน

2.1 สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยลักษณะส่วนของบุคคลที่มีเพศต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลใน จังหวัดเพชรบุรี ที่แตกต่างกัน พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการไม่แตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการไม่แตกต่างกันในทุกด้าน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามเพศ

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี	ชาย		หญิง		t	Sig.
	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.		
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.55	0.59	3.50	0.68	2.530	0.113
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ	3.39	0.73	3.46	0.73	0.210	0.647
3. ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์	3.50	0.54	3.48	0.65	2.364	0.125
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.39	0.81	3.30	0.78	0.275	0.601
รวม	**3.46**	**0.61**	**3.43**	**0.64**	**0.255**	**0.614**

2.2 สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยลักษณะส่วนของบุคคลที่มีอายุต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลใน จังหวัดเพชรบุรี ที่แตกต่างกัน พบว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ดัง ตารางที่ 3

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 – 3431

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามอายุ

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ	18-25 ปี		26-35 ปี		36-42 ปี		43-50 ปี		51 ปีขึ้นไป	
	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.72	0.50	3.64	0.71	3.41	0.68	3.53	0.54	3.37	0.43
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ	3.73	0.45	3.58	0.78	3.31	0.76	3.39	0.74	3.21	0.48
3. ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์	3.81	0.58	3.66	0.56	3.43	0.68	3.31	0.53	3.26	0.34
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.57	0.70	3.48	0.78	3.35	0.84	3.17	0.82	3.07	0.58
รวม	**3.71**	**0.52**	**3.59**	**0.66**	**3.38**	**0.68**	**3.35**	**0.58**	**3.23**	**0.37**

2.3 สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยลักษณะส่วนของบุคคลที่มีระดับการศึกษามีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลใน จังหวัดเพชรบุรี ที่แตกต่างกัน พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในทุกด้าน ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหาร ส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ	ประถมศึกษา		มัธยมศึกษาตอนต้น		มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	
	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.27	0.74	3.51	0.58	3.47	0.64
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ	3.11	0.73	3.35	0.66	3.40	0.86
3. ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์	3.14	0.68	3.51	0.48	3.39	0.62
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	2.91	0.78	3.42	0.70	3.32	0.92
รวม	**3.11**	**0.68**	**3.45**	**0.56**	**3.40**	**0.70**

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ	ปวส./อนุปริญญา		ปริญญาตรี/เทียบเท่า		สูงกว่าปริญญาตรี	
	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.61	0.63	3.68	0.52	3.92	0.18
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ	3.60	0.74	3.58	0.51	3.86	0.30
3. ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์	3.76	0.48	3.69	0.51	3.52	0.18
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.56	0.67	3.61	0.60	3.11	0.62
รวม	**3.63**	**0.58**	**3.64**	**0.44**	**3.60**	**0.20**

2.4 สมมติฐานที่ 4 ปัจจัยลักษณะส่วนของบุคคลที่มีอาชีพต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลใน จังหวัดเพชรบุรี ที่แตกต่างกัน พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามอาชีพ

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ		ธุรกิจ/ค้าขาย		เกษตรกร		อื่น ๆ	
	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.53	0.73	3.60	0.48	3.45	0.65	3.57	0.73
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ	3.50	0.69	3.48	0.68	3.31	0.78	3.50	0.79
3. ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์	3.53	0.66	3.60	0.51	3.34	0.62	3.69	0.40
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.39	0.76	3.39	0.76	3.23	0.84	3.54	0.74
รวม	**3.49**	**0.63**	**3.52**	**0.55**	**3.33**	**0.67**	**3.57**	**0.63**

2.5 สมมติฐานที่ 5 ปัจจัยลักษณะส่วนของบุคคลที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลใน จังหวัดเพชรบุรี ที่แตกต่างกัน พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ดังตารางที่ 6

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 – 3431

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ	ไม่เกิน 5,000 บ.		5,001-10,000 บ.		10,001-15,000 บ.		15,001-20,000 บ.		20,001 บ. ขึ้นไป	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.04	1.12	3.58	0.68	3.44	0.53	3.58	0.52	3.82	0.32
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ	3.05	1.26	3.50	0.80	3.35	0.66	3.45	0.53	3.64	0.42
3. ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์	2.72	0.95	3.63	0.64	3.47	0.47	3.49	0.47	3.52	0.39
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	2.79	1.12	3.49	0.86	3.32	0.70	3.28	0.63	3.37	0.69
รวม	**2.90**	**1.08**	**3.55**	**0.70**	**3.39**	**0.50**	**3.45**	**0.46**	**3.59**	**0.37**

การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดเพชรบุรี สามารถนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิติพงษ์ พงศ์วิทยเวคิน (2551 : 112) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เศรษฐไชย หทัยวรรธน์ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี้ อำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์ ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี้ อำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด ได้แก่ อบต. ได้เชิญชวนท่านเข้าร่วมประชุมเพื่อเสนอปัญหา/ความต้องการ/ความคิดเห็นในการกำหนดแนวทางการพัฒนาเพื่อแก้ไข และลดปัญหาของชุมชน รองลงมาคือ ท่านเคยได้เข้าร่วมจัดทำประชาคมกับ อบต. เกี่ยวกับโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ท่านเคยร่วมเสนอแนวความคิด หรือแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมและร่วมวางแผนพัฒนากับ อบต. ท่านเคยได้ร่วมในการทำประชาพิจารณ์ร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่ และการมีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการดำเนินงานของ อบต. มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับต่ำสุด ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิติพงษ์ พงศ์วิทยเวคิน (2551 : 112) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วน

ตำบลในเขตอำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัยด้านการร่วมตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของ อบต. รองลงมาคือ ท่านได้เข้าร่วมปฏิบัติตามนโยบาย แผนงาน โครงการหรือกิจกรรมที่ อบต. จัดทำขึ้น การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม/โครงการของ อบต. การมีส่วนร่วมในการให้ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรม/โครงการของ อบต. และท่านได้เข้ามาร่วมหรือปรับปรุงหรือเป็นกรรมการร่วมในการบริหารงานโครงการต่าง ๆ ของ อบต. มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับต่ำสุด ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เศรษฐไชย หทัยวรรธน์ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี้ อำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์ ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี้ อำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์ พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ อยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด ได้แก่ ท่านได้รับผลประโยชน์จากโครงการพัฒนาหมู่บ้านในด้านระบบสาธารณูปโภค เช่น ระบบระบายน้ำ ระบบประปาหมู่บ้าน การทำถนน เป็นต้น รองลงมาคือ ท่านได้รับผลประโยชน์จากโครงการพัฒนาหมู่บ้านในด้านการศึกษา ศาสนา กีฬาและเยาวชน ความยากจน เช่น สนับสนุนด้านผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาสและผู้ติดเชื้อ เป็นต้น การได้เข้าร่วมในการรับการฝึกอบรมและเพิ่มพูนความรู้ และอบต. ได้ให้การอุดหนุน/จ่ายค่าตอบแทน/มอบของรางวัลให้แก่ท่านที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม/โครงการกับ อบต. มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับต่ำสุด ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธีระยุทธ สุดเสมอใจ (2551 : บทคัดย่อ) ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารสวนตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย จากการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหาร สวนตำบลบ้านตึก พบว่า ด้านการรับผลประโยชน์จากการบริหารงานประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานของ อบต. รองลงมาคือ ท่านได้ร่วมรับรู้/รับทราบการรายงานผลการดำเนินงาน/โครงการในการพัฒนา อบต. การมีส่วนร่วมในการติดตามผลการดำเนินงานของ อบต.อย่างสม่ำเสมอ การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผล การดำเนินงานของ อบต. และท่านมีส่วนร่วมในการควบคุมการใช้ทรัพย์สินของ อบต. มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับต่ำสุด ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุเทพ อินทร (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาจร อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาจร ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง

2. การทดสอบสมมติฐาน

2.1 สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยลักษณะส่วนของบุคคลที่มีเพศต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลใน จังหวัดเพชรบุรี ที่แตกต่างกัน พบว่า ประชาชนที่มีเพศ

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 – 3431

ต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการไม่แตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการไม่แตกต่างกันในทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธีระยุทธ สุดเสมอใจ (2551 : บทคัดย่อ) ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย พบว่า ปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านตึก ได้แก่ เพศ

2.2 สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยลักษณะส่วนของบุคคลที่มีอายุต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลใน จังหวัดเพชรบุรี ที่แตกต่างกัน พบว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกสิทธิ์ สุทธิศาสนกุล (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า อายุ ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น

2.3 สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยลักษณะส่วนของบุคคลที่มีระดับการศึกษามีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลใน จังหวัดเพชรบุรี ที่แตกต่างกัน พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิติพงษ์ พงศ์วิทยเวคิน (2551 : 112) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2.4 สมมติฐานที่ 4 ปัจจัยลักษณะส่วนของบุคคลที่มีอาชีพต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลใน จังหวัดเพชรบุรี ที่แตกต่างกัน พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วารินทร์ จันทรัตน์ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษาพบว่า การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชน ผู้นำชุมชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีส่วนในการปกครองท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน

2.5 สมมติฐานที่ 5 ปัจจัยลักษณะส่วนของบุคคลที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลใน จังหวัดเพชรบุรี ที่แตกต่างกัน พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธีระยุทธ สุดเสมอใจ (2551 : บทคัดย่อ) ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านตึก ได้แก่ รายได้สุทธิต่อปี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิติพงษ์ พงศ์วิทยเวคิน (2551 : 112) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัย ในด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการดำเนินงานของ อบต. มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำสุด การกำหนดวิธีการดำเนินงานของ อบต. จากประชาชนนั้นเป็นไปได้ยาก เพราะวิธีการดำเนินงานนั้นจะมีกฎ ระเบียบ และวิธีการจากต้นสังกัดสั่งการโดยตรงอยู่แล้ว แต่การที่จะให้ประชาชนมีโอกาสรับรู้ถึงวิธีการดำเนินงานนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการรับรู้/รับทราบในการจัดทำแผน การกำหนดวิธีการดำเนินงานเกี่ยวกับการกำหนดช่วงเวลาในการดำเนินโครงการ การกำหนดงบประมาณในการบริหารงาน เพื่อให้ผลการดำเนินงานตรงตามความต้องการของประชาชนมากที่สุด

2. จากผลการวิจัยด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ พบว่า ประชาชนได้เข้ามาร่วมหรือปรับปรุงหรือเป็นกรรมการร่วมในการบริหารงานโครงการต่าง ๆ ของ อบต. มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับต่ำสุด ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการในการดำเนินกิจกรรม/โครงการ เพื่อให้ประชาชนได้เข้ามาร่วมในการปรับปรุง แก้ไขปัญหาในการบริหารงานกิจกรรม/โครงการต่าง ๆ

3. จากผลการวิจัยด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ พบว่า อบต.ได้ให้การอุดหนุน/จ่ายค่าตอบแทน/มอบของรางวัลให้แก่ประชาชนที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม/โครงการกับ อบต. มีค่าเฉลี่ยนอยู่ในอันดับต่ำสุด องค์การบริหารส่วนตำบลควรคำนึงถึงผลประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับจากการดำเนินโครงการพัฒนาหมู่บ้านในด้านต่าง ๆ ให้มากที่สุด และควรมีการอุดหนุน จ่ายค่าตอบแทน มอบของรางวัลให้กับประชาชนที่ได้เข้ามาร่วมกิจกรรม/โครงการกับ อบต. ในโอกาสต่างๆ เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจแก่ประชาชน

4. จากผลการวิจัยด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลนั้น พบว่าประชาชนมีส่วนร่วมในการควบคุมการใช้ทรัพย์สินของ อบต. มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับต่ำสุด ฉะนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลควรทำรายการแสดงบัญชี

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 – 3431

ทรัพย์สินของ อบต. เป็นประจำทุกปี และแจ้งให้ประชาชนทราบ เพื่อให้ประชานได้ตรวจสอบความโปร่งใสของการบริหารงานในทุก ๆ ด้าน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี เพื่อเป็นข้อมูลในการแก้ไข ปรับปรุง และเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไป

2. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลอื่น ๆ เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาการมีส่วนร่วมให้มีประสิทธิภาพต่อไป

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

โกวิทย์ พวงงาม. (2549). **มิติใหม่การปกครองท้องถิ่น.** กรุงเทพฯ : เสมาธรรม.

ธีระยุทธ สุดเสมอใจ. (2551). **ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย.** ภาคนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

นิติพงษ์ พงศ์วิทยเวคิน. (2551) **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย.**

บูฆอรี ยีหมะ. (2550). **ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์.** สงขลา : ห้างหุ้นส่วนจำกัดสามลดา.

วุฒิสาร ตันไชย. (2555). การสร้างความปรองดองแห่งชาติ. **วารสารสถาบันพระปกเกล้า**, ปีที่ 10 ฉบับที่ 1 : (5-28).

เศรษฐไชย หทัยวรรธน์. (2551). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพี้ อำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์.** วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

สุเทพ อินทร. (2553) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาจร อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ภาษาต่างประเทศ

Kowit Puang-ngam. (2006). A New Dimension of Local Government. Bangkok : Samatum Publication House Co., Ltd..

Teerayut Sutsam. (2008). Factors Affecting People's Participation in Management of Subdistrict Administrative Organizations in Ban Tuek Subdistrict, Si Satchanilai District, Sukhothai Province. Master of Public Administration Term Paper in of Urban and Rural Community Development and Administration in Khon Kaen University.

Nitipong Pongwittayawakin. (2008). **People's Participation in Operations of Subdistrict Administrative Organizations in Si Satchanilai District, Sukhothai Province.**

Boomkorree Yeehama. (2007). **Introduction to Political Science.** Songkhla : Samlada Limited Partnership.

Wuttisarn Tunchai. (2012). Creating National Reconciliation. **E-journal King Prajadhipok's Institute.** Vol. 10, No.1 : (5-28).

Sachchai Hathaiwan. **People's Participation in Local Development Plan of Subdistrict Administrative Organizations in Nam Phi Subdistrct, ThongSaen Khan District, Uttaradit Province.** Master of Public Administration Thesis in Urban and Rural Community Development and Administration in Uttaradit Rajabhat University.

Sutep Inton. (2010). **People's Participation in Management of Subdistrict Administrative Organizations in Mae Na Chon Subdistrct, Mae Chaem District, Chiang Mai Province.** Master of Public Administration Thesis in Political Science in Chiang Mai University.

Yamane, Taro. (1973). **Statistics : An Introductory Analysis**. Third edition. New York : Harper and Row Publication.